

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 123.714 van 1 oktober 2003

A.79.749/VIII-1016
A.85.207/VIII-1424

In zake: **BASEKE** Botikala,
Vooruitgangstraat 41 bus 35
1210 Brussel,

tegen:

de naamloze vennootschap BELGACOM,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Nicole CAHEN, advocaat,
Henri Wafelaertsstraat 47-51
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 10 augustus 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij Botikala BASEKE de nietigverklaring vordert van de beslissing van BELGACOM om hem de beoordeling "1" toe te kennen voor zijn prestaties van 1997/1998 (Zaak nr. 79.749/VIII-1016);

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 5 november 2002, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gezien het op 5 juli 1999 ingediende verzoekschrift, waarbij Botikale BASEKE de nietigverklaring vordert van:

- " 1° de beslissing, die op 12 februari 1999 genomen is en bevestigd is door het ongunstige advies van de raad van beroep van 28 april 1999, om hem de beoordeling "1" te geven voor het jaar 1998;
 - 2° de beslissing, die als gevolg daarvan genomen is, om verzoeker te ontheffen van zijn functie met ingang van 9 mei 1999";
- (Zaak nr. 85.207/VIII-1424)

Gelet op arrest nr. 82.343 van 22 september 1999, waarbij de vordering tot schorsing van diezelfde handelingen wordt afgewezen;

Gelet op arrest nr. 96.785 van 21 juni 2001, waarbij de debatten heropend worden en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat ermee wordt belast het onderzoek voort te zetten;

Gelet op arrest nr. 107.203 van 30 mei 2002, waarbij de uitspraak wordt uitgesteld;

Gelet op de beschikkingen van 9 april 2003, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaken voorkomen op de terechtzitting van 9 mei 2003;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van Mr. CAHEN en Mr. DEBROUX, advocaten, die voor de verwerende partij verschijnen;

Gehoord het advies van mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

In de loop van het jaar 1997 vraagt verzoeker dat hij zou worden overgeheveld naar de dienst transmissie zodat hij zijn werkrooster kan afstemmen op de universitaire studie die hij buiten de normale college-uren volgt te Namen. Tijdens dat jaar wordt hij achtereenvolgens aangesteld op drie afdelingen van die dienst.

Op 20 oktober 1997 vult Jean-Pierre VRANCKX, één van zijn hiërarchische meerderen, de beoordelingsstaat van verzoeker als volgt in:

" Mijnheer BASEKE,

U bent op eigen verzoek en door bemiddeling van de heer VERSTRAELEN vanaf 2 juni 1997 beginnen te werken op de dienst EQM-RADIO.

Van bij uw aankomst op de dienst als technicus, heb ik tekortkomingen vastgesteld wat betreft uw kennis en uw houding bij het verrichten van het dagelijkse werk.

Enkele voorbeelden:

- geen basiskennis van de werktuigen (weet niet wat een vijl is, kan geen kniptang onderscheiden van een zakmes, ...)
 - geen basiskennis van elektrische/elektronische verbindingstechniek (weet niet wat een kabelschoen, een banaanstekker, een BNC-stekker, ... is)
 - totaal geen zin voor initiatief
 - heeft geen plezier in het werk
- enz.

Die vaststellingen en verwijten heb ik u bewust niet meegedeeld om uw integratie in de dienst EQM-RADIO niet te belemmeren.

Jammer genoeg is uw gedrag in het algemeen de laatste weken niet verbeterd, erger nog, het is er sterk op achteruit gegaan. Uw werk voor het bedrijf is overbodig geworden, alleen uw privé-/gezinsactiviteiten zijn nog van belang. Terwijl de dienst bezwijkt onder de hoeveelheid werk, doet en krijgt u dagelijks heel wat telefoontjes die niets te maken hebben met het werk.

Bovendien bent u om de haverklap "genooddaakt" de dienst vroeger te verlaten om dwingende redenen. Daardoor moeten uw collega's en ikzelf onze werkdagen anders organiseren".

Hij gaat voort en noemt daarbij een aantal feiten die hij als frappant beschouwt om zijn betoog te illustreren. Het oudste feit dateert van 7 augustus 1997.

Diezelfde dag neemt verzoeker kennis van zijn persoonlijke evaluatiekaart (in het administratief statuut van BELGACOM 'individuele evaluatiefiche' genoemd) en ondertekent hij deze. Hij maakt een document op om te antwoorden op de bevindingen van Jean-Pierre VRANCKX.

Op 21 oktober 1997 en op 12 november 1997 stelt Jean-Pierre VRANCX schriftelijk een aantal vragen aan verzoeker, die daarop op 23 oktober en op 15 december 1997 antwoordt.

Op 26 januari 1998 vult Jacques CHRISTIAENS, zijn hiërarchische meerdere op dat tijdstip, het document betreffende verzoekers beoordeling voor het jaar 1997 in. Hij kent hem 18/60 toe en beoordeling "1".

Hij wijst erop dat "de betrokkene absoluut ondermaats gepresteerd heeft. Hij moet voortdurend gevolgd worden en zijn werk moet gecontroleerd worden. Hij heeft geen interesse voor het werk dat hij doet en dit ondanks de inspanningen die we hebben gedaan om voor hem een betrekking te vinden. Op één jaar tijd heeft hij op drie verschillende plaatsen gewerkt (...). Hij houdt zich vaak bezig met persoonlijke zaken". Hij is van oordeel dat een totale verandering van zijn gedrag vereist is.

Op 26 januari 1998 laat verzoeker weten dat hij niet akkoord gaat.

Op 6 februari 1998 bekrachtigt de eerste beroepsinstantie de beoordeling "1".

Verzoeker laat opnieuw weten dat hij niet akkoord gaat.

Op 27 mei 1998 brengt de raad van beroep een advies in dezelfde zin uit:

" (...)

Gelet op de stukken van het dossier;

Gehoord de uiteenzetting van het verslag van de plaatsvervangend griffier;

Gehoord de heer J. CHRISTIAENS, afdelingshoofd, aangesteld om het standpunt van BELGACOM te verdedigen;

Gehoord de middelen van de comparant die hijzelf en zijn verdediger, de heer DELPORTE, technicus, in hoger beroep uiteenzetten;

Gehoord de verklaringen van de partijen;

Aangezien uit de dossiergegevens en uit het onderzoek dat de raad van beroep tijdens de zitting heeft verricht blijkt dat de tekortkomingen die verzoeker ten laste worden gelegd, de bestreden evaluatie rechtvaardigen, daar die tekortkomingen voldoende uiteengezet zijn op de evaluatiekaart".

Op 11 juni 1998 stuurt de griffier een kopie van dat proces-verbaal naar verzoeker. Daarin staat dat "de beslissing, gezien het ongunstige advies, gehandhaafd wordt overeenkomstig de bepalingen van artikel 132, tweede lid, van het statuut van het personeel van BELGACOM".

Het gaat om de handeling die bestreden wordt bij het beroep A.79.749/VIII-1016.

Verzoeker maakt tevens gewag van een schorsingsmaatregel in het belang van de dienst, die hem op 8 maart 1999 ter kennis is gebracht en waartegen een ander beroep hangende is bij de Raad van State, met als kenmerk G/A. 83.358/VIII-1331.

Tijdens het jaar 1998 wordt verzoeker nog aangesteld in verscheidene diensten; in de loop van die periode wordt betrokkene herhaaldelijk door zijn hiërarchische meerderen om uitleg verzocht aan de hand van "vraag en antwoord"-formulieren; hij antwoordt op sommige van die vragen met een algemene nota van 13 maart 1998, waarin hij het ook heeft over enkele van de "feiten en vaststellingen die omtrent hem zijn opgetekend voor het eerste kwartaal van het jaar".

Aangezien verzoeker erover klaagt dat hij onvoldoende geïnformeerd is over wat van hem verwacht wordt, maakt zijn meerdere op de dienst NET-trm op 18 maart 1998 een nota op met "de bedoeling het werk van dhr. Botikala BASEKE duidelijk te bepalen en het noodzakelijke wederzijdse vertrouwen te herstellen voor een vruchtbare samenwerking"; hij heeft dat document aan betrokkene overhandigd die bedenktijd heeft gevraagd om het goed te keuren, maar het nooit lijkt te hebben goedgekeurd.

Er worden verzoeker verschillende nota's gestuurd om hem er weer op te wijzen welke werkzaamheden van hem verwacht worden of hem te wijzen op fouten in de uitgevoerde werkzaamheden. Hem wordt tevens verweten dat hij zich buiten de diensturen in "BDT"-lokalen begeeft.

Tussen 2 oktober 1998 en 27 november 1998 worden verscheidene feiten en vaststellingen opgetekend op de persoonskaart van betrokkene; deze weigert daaronder zijn handtekening te plaatsen.

Op 27 december 1998 wordt een tussentijds evaluatiedocument opgemaakt met de vermelding "1", die uitvoerig becommentarieerd wordt; daarbij

zit een toelichtende nota van de hiërarchische overste, waarin staat dat verzoeker niet aanvaard heeft het document te ondertekenen.

Het algemene evaluatiedocument voor het jaar 1998 bevat ook de vermelding "1". Verzoeker zegt dat hij niet akkoord gaat met die evaluatie en geeft te kennen dat hij beroep wil aantekenen bij de raad van beroep. Nadat de raad van beroep hem heeft gehoord, brengt hij op 28 april 1999, met acht stemmen tegen twee, het advies uit dat "de evaluatie 1 terecht is" en motiveert hij dat advies als volgt:

" Aangezien de raad van beroep, na onderzoek van de dossiergegevens en na het onderzoek gevoerd tijdens de zitting, vaststelt dat de herhaalde tekortkomingen die aan verzoeker ten laste worden gelegd, en die opgenomen zijn in het goed gevulde dossier dat is voorgelegd aan de raad van beroep, de toegekende evaluatie rechtvaardigen, en betrokkene jammer genoeg onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn voorgaande evaluatie, die voor hem evenwel een laatste officiële waarschuwing was".

De evaluatie die aldus aan verzoeker is toegekend, is de eerste handeling die bij het beroep A.85.207/VIII-1424 bestreden wordt.

Bij een beslissing van 5 mei 1999, die de tweede handeling is die bij hetzelfde beroep bestreden wordt, wordt verzoeker ambtshalve van zijn functie ontheven met ingang van 9 mei 1999; die beslissing bevat onder meer de volgende motieven:

" Overwegende dat de verwijten gemaakt aan dhr. Botikala BASEKE, technicus, in verband met de talrijke fouten die hij maakt (nota NPE/TE 7.10, mail 26.10 ...), de wijze waarop hij de werkzaamheden die hem zijn opgedragen verstaat (evaluatiekaart 23.1 ...), zijn nutteloze of abnormaal lange verplaatsingen (evaluatiekaart 3.3 ...), zijn weigering om documenten die hem worden voorgelegd te ondertekenen, of zelfs om er kennis van te nemen (mails 19.3, 10.11 ...);

Overwegende dat zijn opeenvolgende chefs allemaal gewag maken van ernstige tekortkomingen op het vlak van technische kundigheid en van zowel kwantitatief als kwalitatief duidelijk onvoldoende prestaties; dat de betrokkene om die redenen een evaluatie '1' gekregen heeft;

Overwegende dat verzoeker met de uitleg die hij heeft verstrekt in het bijzijn van zijn raadsman, de heer R. BROWN, de dossiergegevens niet heeft kunnen ontkrachten, en dat de raad van beroep, na de debatten, op zijn zitting van 28 april 1999 met 8 stemmen tegen 2 bevestigd heeft dat de evaluatie '1' terecht was;

Overwegende dat het daarbij gaat om de tweede opeenvolgende vermelding '1' voor de betrokkene;

Overwegende dat luidens de bepalingen van artikel 144, § 1, 3°, van het administratief statuut van het personeel van BELGACOM, zulk een tweede vermelding 1 'aanleiding geeft tot definitieve ambtsneerlegging";

Overwegende dat verzoeker onder meer een middel, het eerste van het verzoekschrift, ontleent aan ontstentenis van uitdrukkelijke motivering, aan schending van de algemene rechtsbeginselen en van de rechten van verdediging; dat hij uiteenzet dat de gegevens waarop zijn beoordeling steunt, aantekeningen zijn die op 20 oktober 1997 door zijn vorige hiërarchische meerdere op zijn persoonskaart zijn aangebracht, terwijl het gaat om feiten die verspreid zijn over de periode van augustus 1997 tot oktober, en aanvoert dat het waarderingscijfer voor een personeelslid moet steunen op precieze en bewijskrachtige feiten, die achtereenvolgens op zijn persoonskaart worden genoteerd; dat hij voorts stelt dat tegen die feiten geen tegenspraak is gevoerd, en dat geen rekening is gehouden met de argumenten die hij in tempore non suspecto heeft aangehaald;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat "de evaluatie weliswaar moet geschieden aangaande de prestaties vervuld door de betrokkene tijdens het hele jaar waarop ze slaat, maar zulks nog niet wil zeggen dat alle prestaties, alle handelingen gesteld door het personeelslid in de loop van dat jaar opgetekend moeten worden op zijn persoonskaart. Het tegenovergestelde aannemen zou erop neerkomen dat de hiërarchische meerderen verplicht worden het merendeel van hun tijd te besteden aan het begeleiden van hun ondergeschikten, het optekenen van hun daden en handelingen, en het invullen van hun persoonskaarten, wat geen enkele zin heeft"; dat ze voorts stelt dat "de algemene houding van een personeelslid op het werk niet noodzakelijk blijkt uit opvallende feiten of markante voorvallen, maar uit handelingen die, doordat ze steeds opnieuw voorkomen, wijzen op een uit professioneel oogpunt laakbaar gedrag. Zulk een houding kan moeilijk iedere dag genoteerd worden op de persoonskaart, ook al wordt ze geëvalueerd"; dat de verwerende partij in haar laatste memorie ook het volgende aanvoert:

" Aangezien de feiten die hier ten laste worden gelegd zich hebben voorgedaan tussen 7 augustus en 17 oktober 1997, dat wil zeggen over een periode van twee maanden, is het niet onredelijk dat enkele weken gewacht is voordat verzoeker officieel op de hoogte is gebracht van de verwijten die hem werden gemaakt, dit des te meer daar hij nieuw was op de dienst. Stellen dat het feit dat hem ten laste wordt gelegd opgetekend had moeten worden vanaf 8 augustus is daarentegen kennelijk onredelijk, en zou de integratie van verzoeker in zijn nieuwe dienst onherroepelijk in het gedrang hebben gebracht";

Overwegende dat de persoonskaart een zeer belangrijk stuk is in het beoordelingsdossier, aangezien daarop feiten worden vermeld die gunstig of

ongunstig zijn voor het personeelslid; dat de gezagsdrager die belast is met de evaluatie van een personeelslid weliswaar niet gebonden is door ongunstige feiten die opgetekend zijn op diens persoonskaart, maar dat deze kaart een objectief gegeven is waarmee de toegekende evaluatie kan worden gewettigd, wat verklaart dat het personeelslid uitleg moet kunnen verschaffen over de feiten die hem ten laste worden gelegd; dat de ongunstige vermeldingen op zijn persoonskaart ook tot doel hebben het personeelslid op de hoogte te brengen van de tekortkomingen die hem verweten worden, om te voorkomen dat die zich nog eens voordoen en om hem de gelegenheid te geven zijn gedrag te verbeteren, en dit zowel in zijn belang als in het belang van de dienst;

Overwegende in casu dat de vermelding die verzoekers meerdere op 20 oktober 1997 op diens persoonskaart heeft aangebracht, betrekking heeft op concrete feiten, waarvan het oudste dateert van 7 augustus 1997, maar ook en vooral op het algemeen professioneel gedrag van verzoeker sedert zijn intrede op de dienst, dat wil zeggen sedert 2 juni 1997; dat een termijn van meer dan vier maanden om een ongunstige vermelding aan te brengen op een persoonskaart niet als aanvaardbaar kan worden beschouwd, aangezien zulks, in plaats van de integratie van verzoeker in zijn dienst te bevorderen, onvermijdelijk tot gevolg heeft dat deze volhard heeft in een gedrag dat onverenigbaar werd geacht met de goede werking van de dienst; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat het geen belang heeft de overige middelen van het beroep te onderzoeken die, gesteld dat ze gegrond zijn, niet tot een ruimere nietigverklaring kunnen leiden;

Beroep A. 85.207/VIII-1424

Overwegende dat het beroep bij arrest nr. 96.785 van 21 juni 2001 ontvankelijk is verklaard; dat de nietigverklaring van de bestreden handeling bij het beroep A.79.749/VIII-1016 de nietigverklaring met zich meebrengt van de beslissing waarbij verzoeker ambtshalve uit zijn functie wordt ontzet, daar de voorwaarden gesteld bij artikel 144, § 1, 3°, van het administratief statuut van het personeel van Belgacom geacht worden nooit vervuld te zijn geweest;

Overwegende dat verzoeker een moreel belang behoudt bij de nietigverklaring van de beslissing waarbij hij de vermelding "1" krijgt voor het jaar 1998; dat er grond is om de debatten te heropenen wat dat onderwerp van het

beroep betreft, opdat het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat een verslag ten gronde opmaakt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden:

- de beslissing van BELGACOM om Botikale BASEKE de beoordeling "1" te geven voor zijn prestaties 1997/1998;
- de beslissing om Botikala BASEKE met ingang van 9 mei 1999 van zijn functie te ontheffen.

Artikel 2.

De debatten worden heropend wat het eerste onderdeel van de zaak G/A. 85.207/VIII-1424 betreft.

Artikel 3.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast een aanvullend verslag op te maken.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 173,53 euro, komen ten laste van de verwerende partij wat de zaak A.79.749/VIII-1016 betreft.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden wat de zaak A.85.207/VIII-1424 betreft.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op één oktober tweeduizend drie door:

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
de Hr.	LEWALLE,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ

J.-Cl. GEUS

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.